Štev. 341. V Trstu, v četrtek 9. decembra 1915. Letnik XL.

EDINOST

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24.—
Za pol leta . . . . . 12.—
za tri mesece . . . . . 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev. zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vin. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vin. Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 20.— vsaka nadaljna vrsta . . . . . 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnine in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.65

Pregled najnovejših dogodkov.

Italijanska fronta. — Živahnejši topovski boji na soški fronti. Novi napadi italijanskih mas na severni del doberdobske planote po trenotnem uspehu krvavo zavrnjeni. Italijanske torpedovke bombardirale Sesljan. Pred Valono potopil eden naših podvodnikov neko italijansko malo križarko.

Srbsko bojišče. — Uspešni napadi naših čet severno Beran. V Peči uplenjenih 80 topov, 160 municijskih vozov in 40 avtomobilov. Arnavti se udeležujejo bojev proti ostankom srbske armade. Bolgari zasledujejo umikajoče se Francoze in Srbe. Debra v bolgarskih rokah.

Rusko bojišče. — Severovzhodno Čartorijska pregnani močni ruski poizvedovalni oddelki. Pri Hindenburgovi armadni skupini odbiti posamezni slabejši ruski napadi.

Zapadno bojišče. — Pri Souainu zavzeli Nemci 500 m francoske postojanke na višini 193. Francoski rušilec torpedovk »Branlebas« zadel na mino in se potopil.

Razno. — Mirovna debata v ogrskem parlamentu. Govora Tisze in Andrassyja. Zadnja nota entente Grški vsebuje podlago za sporazum z Grško.

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 8. (Kor.) **Uradno se razglaša: 8. decembra 1915, opoldne.**

Italijansko bojišče. — Topovski boj na soški fronti je bil včeraj živahnejši kot zadnje dni. Popoldne je sovražnik napadel severni del doberdobske planote. Vrh sv. Mihela je italijanska pehota naskočila v gostih masah. Na severnem pobočju hriba se ji je posrečilo vdreti v del naše fronte. Naše čete so s protinapadi v srditem boju moža proti možu zopet popolnoma pridobile svoje jarke. V ostalem so bili sovražni napadi odbiti z ognjem ob težkih italijanskih izgubah. Tudi v šmartinskem odseku se je izjalovilo več sovražnih naskokov. Zvečer je več italijanskih torpedovk obstreljevalo Sesljan.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Italijanska križa k i potopljena.

DUNAJ, 8. (Kor.) **Uradno se razglaša: 8. decembra 1915. — Eden naših podvodnikov je 5. decembra dopoldne pred Valono potopil italijansko malo križarko z dvema dimnikoma.**

Mornariško poveljništvo.

V Gorici p.d zemljo.

Iz vojnega tiskovnega stana se poroča 6. t. m.: V Gorici, ki je štela prej okoli 30 tisoč prebivalcev, jih je ostalo samo še nekaj sto. Kdor prihaja vGorico sedaj, doživlja veliko presenečenje: Gorice nad zemljo ni več. Počasi se vračajo prejšnji prebivalci. Danzadnem padajo iznova granate v mesto, in vendar se danzadnem vračajo iznova ljudje v mesto. Toda to niso več prebivalci prejšnje Gorice nad zemljo, temveč so ustanovili novo Gorico: Gorico pod zemljo.

Mesto ima zopet kakih 3000 prebivalcev, toda novi Goričani ne stanujejo več v hišah, temveč v kleteh. Žive v katakombah, kakor prvi krstjani v Rimu. Kakor je te rjovenje divjih zveri v areni budilo iz spanja, tako prebuja danes Goričane tuljenje granat. Kakor prvi krstjani, pripadajo tudi oni k tistim, ki trpe muke in težave. V Gorici žive sedaj posli, hišniki, težaki in branjevci. Tudi njihovo življenje je tako, kakor je bilo ono prvih krstjanov. Ginljiv, primitiven komunizem jih združuje vse.

Ljudje se danes v Gorici skrivajo po kleteh. Le tupatam je videti na ulici žensko, ki nese domov živila. Toda ne samo posamezni meščani, temveč tudi vsa oficijelna Gorica je zakopana pod zemljo. Vsa mestna uprava se je umeknila v kleti. — Tamkaj uraduje cela vrsta oblasti. Stopimo v tak urad: pisalna miza in slamnati stol je vsa oprava. To je finančno ravnateljstvo. V kotu leži še slamnica, postelja finančnega ravnatelja. V prostoru takoj zraven je predsedništvo. Miza, naslanjač, omivalnik, zofa, telefonski aparat, vse v prostoru, ki je dolg dva metra in širok ravno toliko.

Desno odtod v drugi kleti druga miza, zdravstveni oddelek. Tu uradujeta mestni višji zdravnik in pa mestni šolski nadzornik. Nadaljna miza: stavbeni urad in urad za ljudsko štetje. Potem pa velik zaklad: pisalni stroj in za njim edina gospodična podzemske oblasti. V nadaljnih kletnih prostorih je nastanjena ekspedicija, mestno knjigovodstvo, blagajna in kuhinja. Saj je vendar umljivo samo po sebi, da mora imeti dobro organizirana mestna uprava svojo lastno kuhinjo. Gospodje uradniki jedo in spe tu. Zato spada k inventarju vsakega urada tudi po ena slamnica.

Tako se je Gorica zakopala pod zemljo; toda prav hitro je našlo to življenje v kleteh tudi svoj posebni humor. Na vprašanje, kje je neki urad, je odgovoril uradnik: »Pogorel je. Toda žalibog smo mogli ogenj pogasiti prav hitro. Več nepotrebnih aktov smo mogli srečno rešiti«.

Italijani še nadalje neprestano obstreljujejo Gorico. Vsako noč pade še po več sto granat v mesto. Mesto šteje kakih 2500 hiš in zadete so vse; kakih 1500 hiš je težko poškodovanih. Cerkve ni niti ene, ki bi je ne bile zadele granate z vso silo. Od dvajsetih sob poslopja okrajnega glavarstva je mogoče uporabljati samo dve. Niti eno okensko steklo ni ostalo celo v vsem mestu. Povsod leže po cestah kupi razvalin.

Odkar so Italijani razstrelili mestno plinarno, je mesto brez luči. V času, kar smo bili v mestu, je bilo še razmeroma mirno. Padle so v tem času samo štiri granate. 30.5 centimetrska granata je udarila pred neko kavarno. Na ulici se je takoj pokazala velika luknja v vsej širokosti ulice. Že dolgo časa zaprta kavarna je naenkrat oživela. Vsled zračnega pritiska je začel biljard plesati, palice so skočile s stene in kroglje so začele tolči druga ob drugo, kot da bi se bili nevidni duhovi spravili igrat karambol. Iz omar so zleteli kozarci in čaše in žlice so začele rožljati.

Dve ulici dalje je težka granata ubila par ljudi. Kri je tekla po cesti. V mlaki je ležal gumb, vse, kar je ostalo od človeka. Dež sedaj spira krvavi sled.

V Gorici so Italijani prve dni s svojim obstreljevanjem usmrtili okoli 200 ljudi, težko ranili jih pa več sto. Ubijajo civilne osebe. Zato pa zadevajo njihove vojake zunaj ob predmostju največje izgube. V okrožju goriškega predmostja so osredotočuje boj v raznih središčih. Najprej je bil Sabotin cilj sovražnikov. Naš bočni ogenj pa jih je prisilil, da so opustili tu svoje predorne poizkuse. Potem so se cele tedne trudili, da bi vzeli Podgoro. Toda tudi tu niso mogli predreti. Sedaj je Oslavje vozlišče bojev. Iz Števerjana obsipajo s topovskim ognjem naše postojanke na tej točki. Med kopama 172 in 188 so vdrli Italijani. Med cerkvijo in cesto se jim je tudi posrečilo vdreti v naše postojanke. Naši protinapadi so jih pregnali zopet popolnoma.

Za te boje se je uveljavil že skoraj nekak splošen vzorec. Najprej napadajo Italijani in zasedejo kos našega jarka. Nato prihaja naš nočni protinapad in zjutraj je jarek zopet v naših rokah. Italijani imajo v teh bojih vedno večkratno premoč na svoji strani. Toda goriško predmostje se ne omaja niti za trenutek.

Srbsko boji e.

DUNAJ, 8. (Kor.) **Uradno se razglaša: 8. decembra 1915, opoldne.**

Jugovzhodno bojišče. — **Naši napadi proti črnogorskim postojankam severno Beran so uspešni. Na več mestih smo z naskokom vzeli sovražno črto. Peč je očiščena sovražnikov. Naše čete so zajele 80 topov, 160 municijskih voz, 40 avtomobilov, 12 prevoznih poljskih pekaren, nekaj tisoč pušek in veliko drugega vojnega orodja. Število sovražnikov, ki jih je včeraj ujela armada generala pl. Kövess, presega zopet 2000 mož. Arnavti se povsod udeležujejo napadov na ostanke srbske armade.**

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

BERLIN, 8. (Kor.) **Veliki glavni stan, 8. decembra 1915.**

Pri Peči je bilo uplenjenih 80 topov in mnogo vojnega orodja. Včeraj je bilo privedenih 2.000 ujetnikov.

Vrhovno armadno vodstvo.

SOFIJA, 7. (Ag. Tel. Bulg.) **Uradno poročilo o operacijah 4. t. m. pravi: Začetkom novembra se nam je posrečilo vreči Francoze čez črto Krivolak—Negotin—Kavadar. Sovražnik se je umeknil z veliko hitrico. V Bitolju je vse prebivalstvo navdušeno pozdravljalo naše čete. Proti Ohridi in Dibri korakajoče kolone se bližajo svojim ciljem. Na srbsko- črnogorski fronti zapadno Prizrena smo zasedli mesto Djakovo.**

Uradno poročilo o operacijah 5. decembra: Zasledovanje umikajočih se Francozov se nadaljuje na obeh bregovih Vardarja. Proti Resni prodirajoča kolona je po srditem boju potolkla Srbe na Bigla planini in zavzela mesto Resno. Proti Dibri prodirajoča kolona je po krvavem boju vrgla Srbe nazaj in vzela Dibro, odkoder se je pričelo zasledovanje proti Strugi. Na srbsko-črnogorski fronti je bilo pri Djakovi videti ogromne množine vojnega materijala.

Uradno poročilo o operacijah 6. decembra: Zasledovanje Francozov se nadaljuje nevzdržljivo. Proti Ohridi prodirajoča kolona je dosegla črto Cerna voda—Pesocan (?) — Velmpi (? morda Vehčani), 15 kilometrov severno Ohridskega jezera. V Bitolju smo zajeli zaloge vojnega materijala, vojaške obleke, dalje avtomobile in drug materijal, v Dibri puške, patrone in smodnik ter ujeli 750 mož. V Dibri smo naleteli na taborišče avstro - ogrskih vojnih ujetnikov, ki že 10 dni niso dobili kruha. 80 jih je polumrtvih. Ukrenilo se je takoj, da se jim je podala zdravniška pomoč in hrana.

SOFIJA, 7. (Kor.) Uradno se razglaša: Zasledovanje Francozov ob obeh straneh Vardarja se nadaljuje. Zasedli smo železniško postajo Demirkapu. Naše čete stoje 12 km vzhodno Demirkapa. Južno Strumice operirajoče čete so prodrle južno Kosturina ter napadajo Francoze in Angleže na vsej fronti. Ujeli smo 114 Angležev ter uplenili dva topa, dva municijska voza in eno strojno puško. Boji so srditi. — Mesto Ohrida je zasedeno. Na srbsko - črnogorski meji se nadaljuje zbiranje velikanskega plena. Pri Djakovu je bilo uplenjenih 18 topov, 100 municijskih voz itd.

SOFIJA, 7. (Kor.) Zavzetje Bitolja je izzvalo med prebivalstvom navdušeno radost. Velik izprevod se je pomikal do kraljeve palače, do ministrskih poslopij, poslaništev zavezniških držav. Ministrski predsednik Radoslavov je imel na množico nagovor, v katerem je naglašal, da zavzetje Bitolja pomenja važno etapo v eri procvitanja, ki začenja za Bolgarsko. Zaorili so klici ujedinjeni Bolgarski in zavezni kom. Pri manifestacijah pred nemškim in avstro - ogrskim poslaništvom je izražalo več govornikov hvaležnost na sodelovanju zaveznih velesil za končno osvobojenje Makedonije. Sledili so navdušeni hurakliči na cesarja Frana Josipa, cesarja Viljema in sultana in na zavezniške armade.

ATENE, 7. (Kor.) Agence Havas javlja: Akcija Bolgarov, da bi napravili most preko Crne, se je izjalovila. Mraz in neporabne ceste so ovirali srbsko umikanje v Albanijo, kjer je koncentriranih 100.000 Srbov in 20.000 beguncev.

Grška — četverozveza.

ATENE, 6. (Kor.) Agence Havas javlja: Zadnja nota zastopnikov četverozveznih držav Grški vsebuje podlago za sporazum z Grško. Nota predlaga, da naj se odpošljeta v Solun grški vojaški odsek in odsek zaveznikov, ki naj se pogajata potem na licu mesta.

AMSTERDAM, 7. (Kor.) Glasom nekega tukajšnjega lista je imel sotrudnik lista »Times« v Atenah razgovor s kraljem Konstantinom. Kralj je izjavil, da si hoče Grška ravnokar zaceliti rane po dveh vojnah. On hoče na vsak način preprečiti, da bi Grška delila bedo evropske vojne. Poslal bi v boj svoje čete le tedaj, če bi bil ogrožen obstoj države. On je vedno zagotavljal, da Grška ne kuje nikakih načrtov proti ententi; kljub temu se je postopalo osebno ž njim slabo. Položaj Grške ne dopušča rizika. Balkanska politika zaveznikov ni bila jasno opisana. Če bi se Grška pridružila ententi in ta potem ne bi nastopala dovolj krepko ali pa bi se umaknila, potem bi doletela Grško usoda Belgije. Kralj je izjavil dalje, da je Grška vsled svoje dobrohotnosti do entente pravzaprav že opustila nevtralnost in se izpostavila možnosti, da nastopijo centralne države z enakimi zahtevami kakor ententa. Grško - srbska pogodba da je veljavna le v tem slučaju, če bi bila ena obeh držav napadena od Bolgarske. V sedanjih okoliščinah bi pomoč Grške Srbiji tako malo zalegla, pač pa bi bili potem opustošeni dve državi. Kralj je poudarjal, da ni nobene pogodbe med Grško in Bolgarsko. Zaveznikom se ni bati Grške, vendar pa se ta ne more vezati, dokler ne pozna programa entente. Vendar pa Grška pod nobenim pogojem ne opusti nevtralnosti.

LUGANO, 8. (Kor.) Italijanski listi poročajo iz Aten, da so zastopniki grškega generalnega štaba odpotovali v Solun, da s francosko - angleškim generalnim štabom razpravljajo o podrobnostih njegovih zahtev v svrho njihove ugodne rešitve.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 8. (Kor.) **Uradno se razglaša: 8. decembra 1915, opoldne.**

Rusko bojišče. — Severovzhodno Czartorijskega je avstrijsko domobranstvo pregnalo močne ruske poizvedovalne oddelke. Drugače nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 8. (Kor.) **Veliki glavni stan, 8. decembra 1915.**

Na fronti Hindenburgove armadne skupine so bili posamezni napadi slabejših ruskih sil odbiti.

Vrhovno armadno vodstvo.

Car na fronti.

CARSKOJE SELO, 7. (Kor.) Car se je podal s prestolonaslednikom na fronto.

Nemški državni zbor.

BERLIN, 8. (Kor.) Wolffov urad poroča: Glasom zanesljivih vesti je bil v državnem zboru vložen drugi dodatek k državnemu proračunu za računsko leto 1915, ki vsebuje kredit v znesku 10 milijard kron.

Z zapadnega bojišča.

BERLIN, 8. (Kor.) **Veliki glavni stan, 8. decembra 1915.**

Poizkusi sovražnika, da bi nam iztrgal uspeh pri Auberive, so se izjalovili. Razven ujetih smo uplenili tamkaj tri strojne puške. Severovzhodno Souainu smo iztrgali Francozom postojanko na višini 193 v razsežnosti približno 500 m. Ujeli smo 1 oficirja in 120 mož in uplenili dve strojni puški.

Vrhovno armadno vodstvo.

Francoska ladja zadela na mino.

BEROLIN, 8. (Kor.) Wolffova pisarna javlja: Francoski rušilec torpedov »Branlebas« (340 ton) je zadel ponoči na mino in se je potopil, kakor je razvidno iz poročila »Tempsa« od 3. decembra o razpravi pred vojnim sodiščem proti poveljniku. Čas in kraj nista navedena. Soditi je, da se je ladja potopila v kanalu ob flandrijskem obrežju.

Nov vojni svet v francoskem velikem glavnem stanu.

PARIZ, 8. (Kor.) Včeraj dopoldne se je vršil v velikem glavnem stanu francoskega vrhovnega poveljnika Joffra nov vojni svet, ki so se ga udeležili: ruski general Žilinski, angleška generala Murry in French, italijanski general Porro, šef belgijskega generalnega štaba, srbski polkovnik Štefanovič in zastopnik japonske armade.

Angleška spodnja zbornica.

LONDON, 7. (Kor.) Na vprašanje glede angleško - danskega dogovora je lord Robert Cecil odgovoril, da mu je zelo žal, da vsled nepremagljivih političnih vzrokov ni mogel dogovora predložiti zbornici. Pove lahko le, da temelji pogodba na principu, da se bo delala uspešna razlika med dobromislečo trgovino nevtralnih in sovražno prekmorsko trgovino. Dogovor odgovarja politiki preprečevanja uvoza, ki ga potrebuje Nemčija za nadaljevanje vojne. Zakladni kancelar Mac Kenna je naznanil, da so znašale zlate rezerve bank, vštevši angleško banko, dne 3. junija 110 milijonov funtov. Ministrski predsednik Asquith je odklonil pojasnila o rezultatu Kitchenerjevega potovanja.

S turških bojišč.

Boji v Perziji.

CARIGRAD, 8. (Kor.) Glasom brzojavke iz Bagdada so vojaki pod turškim poveljstvom uplenili med Kermandžo in Sirmo v Perziji tri strojne puške ter ujeli 300 kozakov pod poveljstvom enega častnika.

Ogrska poslanska zbornica.

Znamenite izjave o vojnem položaju, o balkanskem problemu in o vprašanju sklepa miru.

BUDIMPEŠTA, 8. (Kor.) Poslanska zbornica je začela danes z razpravo o indemnitetni predlogi. Ko je poročevalec Hegedüs podrobno pojasnil predlog, je izjavil grof Mihael Karolyi, da je vojni uspeh sijajen in vzoren. Sedaj gre za vprašanje miru. Današnja vojna karta dokazuje, da ne gre za slabost, ampak za zaupanje do samega sebe in ozire na humaniteto in kulturo, ako vsak kulturen človek želi, da se krvave sovražnosti ustavijo. Govornik je predložil končno predlog, naj se ustvari demokratična volilna pravica. To ne gre, da bi se možem, ki že 16 mesecev vrše nadčloveško delo, odrekala volilna pravica. Mihalyi (Ro... je izjavil, da so Romuni z vnanjo poli... nezadovoljni, vendar hočejo za časa vojne tudi nadalje opuščati vsako politično delovanje. Grof Andrassy je izvajal, koliko smo v tej vojni storili skupno z zavezniki, kar je brez primere v vojni zgodovini vseh časov. Naglašal je odpor proti Italiji, imponujoče uspehe na Balkanu. Izrazil je nado, da se ententi ne posreči, prisiliti grški narod v vojno. Dosegli smo — je rekel govornik — vse, kar je potrebno za dober mir. Žal pa, da ne vidi pri sovražnikih namena za sklep miru in je torej uverjen, da se mora boj nadaljevati. Govornik želi iz globine srca miru, ali ravno ta želja sili v nadaljevanje boja do skrajnosti. Govoreč o notranje - političnem položaju pritrja govornik drage volje reformi volilne pravice. Kritiziral je na to postopanje cenzure, se zavzel za svobodo kritike ter je končno izjavil, da se noče baviti z vprašanji bodočnosti, mora pa reči že danes, da bi bila kardinalna pogreška, ako bi se Poljska povrnila Rusiji. Stefan Rakovsky se je glede vprašanja miru pridružil nazoru Karolyi-ja. Na to je srdito napadel velike banke posebno radi postopanja pri kupovanju sladkorja in zalog maščob. Predložil je končno sklepni predlog, naj vlada dovoli volilno pravico domov povrnivšim se vojakom od 22. leta dalje. — Ministrski predsednik grof Tisza se je izjavil proti predlogu Rakovskega in je odločno protestiral proti temu, da se v zvezi z organizacijo, ustanovljeno v svrho nabavljanja živil, govori o nekem nelegitimnem dogovoru. Vlada je odločena za neizprosno strogost proti vsaki zlorabi. Nato se je bavil ministrski predsednik z opazkami proti cenzuri in je rekel, da njegovo mnenje je, naj se dopušča vsaka kritika, izvzemši militarične stvari, za katere so militarični faktorji edino kompetentni. Na drugi strani pa treba zabranjati vsako hujskanje k sovraštvu proti posamičnim razredom ali oblastim, ker bi sicer sovražniki govorili, da pri nas celo med vojno vladajo anarhistične razmere. Na to je ministrski predsednik povdarjal velike zmage v Galiciji, junaško držanje prve obrambne linije proti Italiji in veliki uspeh srbske vojne. Po pridruženju Bolgarske se je razmerje med silami bistveno izpremenilo in je dana varna podlaga za trajno rešitev balkanskega problema. Pridruženje Bolgarske centralnima vlastima tvori jamstvo za stabilnost in more tudi pri drugih balkanskih državah vzbuditi čustvo pomirjenja, kajti ta kombinacija ne vsebuje nikakega ogroževanja katerekoli balkanske države. Vedenja Grške pričakujemo z zaupanjem. Nudi nam že sedaj dragoceno perspektivo za bodočnost. Razumemo težavni položaj Grške, ali moramo razvoj stvari navesti v smer, da bo mogla Grška zavzemati pristojno jej pozicijo. Romunska more mirno sprejeti pridruženje Bolgarske centralnima vlastima. Romunska more kot svobodna država sama odločiti, kako naj varuje svoje interese, ali naš nazor je, da nje prav umevani interes involvira interesno skupnost v nami. Naj se že Romunska odloči tako ali tako, ne bo odločilno vplivalo na usodo monarhije. Uverjeni smo, da je Romunska po naravi zvezana z nami. Ali bo izvajala konsekvence iz tega, to je odvisno od nje same. Ministrski predsednik je odločno protestiral proti perfidnemu obrekovanju v glasilih entente, češ, da je monarhija želela vojne. Kar je rekel grof Andrassy o miru, je pravilno. Kljub temu pa obžaluje ministrski predsednik, da je izrekel to, ker bo časopisje entente pisalo, da je ogrska poslanska zbornica izrecno nastopila za mir, a bo molčalo o tem, da smatra Andrassy nadaljevanje vojne kot potrebno, dokler tudi sovražniki ne zažele miru. **Objektivni predpogoji za sklep miru so dani, ne pa subjektivni.** Razglasiti moramo, da ga ni na Ogrskem človeka, ki bi hotel skleniti mir poprej, dokler ne boste zagotovljeni naša varnost in naša bodočnost. (Živahna pohvala v vsej zbornici.) Kdaj se sklene mir, je odvisno le od sovražnikov. Čim več zmag izvojujemo, čim večjih žrtev doprinesemo, tem težji bodo pogoji za naše sovražnike. (Živahna pohvala.) Po kratkih odgovorih Karolyi-ja in Andrassyja in po prečitanju vloženih interpelacij je bila seja zaključena. Prihodnja seja v četrtek.

Papež za mir.

DUNAJ, 8. (Kor.) V včerajšnjem tajnem konzistoriju je imel papež nagovor, v katerem je opozarjal na brezuspešnost dosedanjih prizadevanj za sklep miru. Naglašal je, da se po svoji apostolski službi čuti zopet siljen opozoriti na edino sredstvo, ki more kmalu dovesti do pogašenja silnega požarja in pripraviti od vsega človeštva goreče zaželjeni, dajen in pravičen mir. Ta pot obstoji v tem, da se v neposredni ali posredni izmenjavi mnenj jasno predlože zahteve vsakogar, izključivši krivične in nemožne zahteve, eventuelno z dopustnimi kompenzacijami in dogovori. Seveda je potrebno, da tako eden kakor drugi del vojskujočih v nekaterih točkah odneha in se odreče marsikake koristi. Vsakdo naj kaj privoli, tudi če to zahteva žrtev, da ne bo pred Bogom in ljudmi nosil ogromne odgovornosti na nadaljevanju brezprimernega klanja, ki bi moglo ob nadaljnem trajanju postati za Evropo v začetek padanja s tiste stopnje uspešne kulture, do katere je krščanska vera povzdignila Evr... Papež je govoril potem o škodah, ... tega evropskega konflikta nastajajo za katoliško cerkev in sveto Stolico. Pripomnil je med drugim, da so bili nekateri pri sv. Stolici akreditirani veleposlaniki in poslaniki prisiljeni k odhodu, da varujejo svoje osebne in svojega urada predpravice. To pomenja za sv. Stolico krčenje posebne in prirojene pravice in manjšanje potrebne garancije, kratenje rednega in primernega sredstva za razpravljanje svojih stvari z vnanjimi državami.

Bryan za mir.

LONDON, 8. (Kor.) »Times« javljajo iz Washingtona: Bryan objavlja manifest, s katerim se Wilson pozivlja, naj začne takoj s posredovanjem med vojskujočimi.

Ameriški kongres.

WASHINGTON, 7. (Kor.) Poslanica predsednika Wilsona kongresu se izraža v ostrih besedah proti komplotom v Združenih državah. Wilson sicer ni obdolžil Nemčije, da je direktno odgovorna za to, vendar pa je v splošnih izrazih namigaval na to. Nato izjavlja, da ne misli, da obstoja

kaka neposredna nevarnost za odnošaje napram drugim državam. Izraža obžalovanje, da so državljani, rojeni v drugih državah, a potem naturalizirani v Ameriki, spravili v slab glas avtoriteto in dobro ime vlade in skušali uničiti ameriško industrijo. Predsednik zahteva od kongresa ustvaritev zakonov, ki bodo nudili dovoljno garancijo proti temu zlu. Predsednik razlaga nato nevtralitetno politiko Združenih držav in pravi, da mora ostati uničujoča vojna omejena. Del velike gospodarske družine naj vzdržuje mirovni protest že v svrho preprečenja splošnega gospodarskega poloma. Predsednik se peča nato z monroedoktrino in s panamerikanizmom in poudarja, da Amerika ne misli vzdrževati nobene stalne armade razven v obsegu, ki ga zahtevajo potrebe mirovnih in vojnih časov. Wilson naglaša dalje potrebo zadosti velike trgovinske mornarice in zaključuje po razpravljanju o oborožnih načrtih in povečanju armade in brodovja sledeče: Vsa ameriška hemisfera mora vživati enako neodvisnost in samostojnost, ako noče, da zagazi v zmešnjave evropskih zadev.

Potres.

PARIZ, 8. (Kor.) »Information« javlja iz Rima: Več krajev v Datciju je dne 5. decembra zadel močan potres.

Položaj.

8. decembra.

Včeraj je imel ogrski parlament svoj veliki dan: oglasil se je k besedi o vojnem položaju in o problemih, ki jih ima rešiti ta vojna, ter so govorniki izmenjavali misli o sklepu miru. Trije govorniki, grof Karolyi, grof Andrassy in Rakovski so izrazili željo, da bi prišlo do miru, ker da nam naši vojni uspehi omogočajo to, seveda do poštenega in dobrega miru, ki da monarhiji jamstvo za trajno varnost in samostojnost. Veliki cilj da smo dosegli in sedaj naj pridejo do veljave oziri na humaniteto in kulturo. Če pa ne bo pri sovražnikih dispozicije za tak mir, naj se boj nadaljuje do skrajnosti. V tej smeri so se gibala izvajanja rečenih treh ogrskih parlamentarcev. Ministrski predsednik je reagiral na ta izvajanja, ki jim je sicer priznaval pravilnost, a jih je vendar obžaloval, ker bi jim sovražnik mogel podtikati namene, ki jih nimajo.

Glas ogrskega parlamenta glasi torej: za časten in dober mir, in če ta ni možen, za nadaljevanje boja. Znamenitih izjav je podal ogrski ministrski predsednik glede **Romunske** in **Grške.** Posnemljemo iz njih najprej, da v teh dveh balkanskih državah še ni padla zadnja beseda, a potem pričakovanje ministrskega predsednika, da Romunska in Grška v pravem izpoznavanju svojega lastnega velikega interesa ne boste hoteli križati poti centralnih vlasti. A če bi — je povdaril grof Tisza — tudi to ne bo vplivalo na usodo monarhije. Te enuncijacije v ogrskem **parlamentu kažejo torej na željo po miru in na samosvesten pogum za nadaljevanje boja!**

Zadnje vesti potrjajo, da je veliki vojni svet v Calaisu razpravljal o korakih, ki naj jih ukrene četverosporazum proti **Grški** in jo prisili, da se ukloni njegovim zahtevam. To je posledica velikih uspehov centralnih vlasti na Balkanu in bi se moglo zgoditi že v kratkem času, da bodo angleške in francoske čete potisnjene na grško ozemlje. Usodnega pomena za te čete in za entento samo je torej vprašanje, za kako postopanje se odloči Grška proti tem četam?!

Omenjeno nevarnost priznavajo celo tudi nekateri francoski listi in predlagajo zato, naj bi se operacijska baza entente prenesla iz Soluna v pristanišče Volo, ki je kakih 16 ur vožnje oddaljeno od Soluna — v Tesaliji. Morda pa je tudi temu predlogu namen, da zastraši Grško, kajti zasedenje pristanišča Volo bi pomenjalo novo ogroženje za Grško. Kaj store vodilni činitelji na Grškem napram tej novi grožnji? To je vprašanje, kakor je vse vedenje Grške v tej težki krizi le eno veliko, neprestano vprašanje, ki ne more priti do razjasnitve. In ravno zato se ne smemo napram temu vprašanju udajati ne prevelikemu optimizmu in tudi ne pesimizmu.

Iz govora grofa Tisze, o katerem govorimo gori, posnemljemo, da se tudi on napram **Romunski** in **Grški** postavlja na to stališče: čakati mirno in z zaupanjem!

Glede Romunske moremo zabeležiti, da se vedno bolj množe glasovi, da se hoče z oboroženo silo upreti vsakemu poizkusu kršenja nje nevtralnosti. Več tudi ne zahtevati centralni vlasti. In da ti glasovi niso brez podlage, za to govori tehtna okolnost. Car je bil v Besarabiji. Menda ni prišel samo pogledat, koliko je na uri. Ogledal si je čete, namenjene proti Bolgarski preko Dobrudže, torej romunskega ozemlja. Zakaj ne marširajo. Gotovo bi bile že mejpotoma, da ni Romunska — na potu!!

Ustvarimo narodno falango!

Diskusija o akciji za koncentracijo čeških strank ohranja svoj obseg in se celo širi tudi v nečeške publikacije. Tako se bavi korespondenca »Zentrum« v daljšem članku z akcijo za ustvaritev češke narodne vzajemnosti. Označa kot veliko pridobitev že dejstvo, da so vse češke stranke storile že formalne sklepe taki vzajemnosti v prilog, da so dali inicijativo češki socijalni demokratje in da je klub njihovih poslancev **»posebno manifestantno naglašal solidarnost z meščanskimi frakcijami v skupno-narodnih stvareh.** Glasilo čeških konservativcev pa je prijavilo tudi **češko plemstvo** kot kombatanta, tako, **da se je narodna fronta prvikrat sedaj sklenila od čela desnice do skrajnega levega krila.** Potem se razsežno bavi z vprašanjem praktične izvedbe te vsenarodne organizacije v skupno-narodnih stvareh. — A danes moremo zabeležiti tudi pojav iz krogov, ki stoje vladi prav blizu. Oglasil se je tudi »Fremdenblatt«, ki mu pripisujejo značaj poluoficijoznosti, ker dobiva inspiracije iz vladnih krogov, oziroma, ki dobro pozna intencije teh krogov. To daje izjavam tega lista važnost. Piše med drugim: »Duša novih čeških stremljenj po koncentraciji je voditelj čeških agrarcev Švehla, ki je skupno z dr.om Fiedlerjem (Mladočehom in bivšim ministrom) in dr.om Šmeralom (socijalnim demokratom) že na Dunaju začel z razgovori o preustrojitvi češkega strankarstva na podlagi nove orijentacije. Kako bo sestavljen novi program, se seveda ne more reči. Le toliko je jasno razvidno iz dosedanjih izjav, da gre tu za popolno izpreobrnitev in odvrnitev od marsikaterega načela, ki je veljalo dosedaj kot nedotakljivo in ki je bilo v podlago češke politike v parlamentu. Ako bi hoteli več govoriti o tem, bi bilo prenagljeno. Ali prizadevanja za ustvaritev nekake češke narodne zveze so brez dvoma **resne narave,** ker jej bo kot posledica taktična skupnost, **s katero bo morala vlada računati.**«

Poluoficijozno glasilo molči sicer o tem, s kakimi čutili sprejema vlada ta pripravljajoči se preobrat v češki politiki, ali že dejstvo samo, da priznava tej akciji resno narav in izjavlja, da bo morala vlada računati z nje posledicami v parlamentu, nas opravičuje, da vidimo v gornji pripombi »Fremdenblatta« resen pojav od vladne strani. Tudi mi Slovenci hočemo menda, da bo vlada računala z nami v prihodnjih časih velepomembnih odločitev v notranjem življenju naše države. Pot, po kateri moremo priti do tega efekta, so nam pokazali Čehi! Ne zadoščajo samo lepe besede in slovesna zatrdila, da ljubimo svoj narod in da mu želimo politične veljave. Kajti beseda in zatrjevanja so le lepa lupina brez notranje vrednosti, ako niso združena s praktičnim delom ob porabi primernih sredstev za dejansko uveljavljenje ljubezni do naroda. A glavno tako sredstvo je organizacija, ki zajema svojo moč iz vseh sil naroda in ki torej imponira onim tam gori in ki pridobiva zaveznikov naokoli. Kajti ne varajmo se nikar: nihče nam ne bo nudil svoje pomoči le radi naših lepih oči, ako ne bo videl v naši narodno - politični strukturi jamstva, da moremo tudi mi njemu kaj nuditi!

Vzpričo tega velikega narodnega cilja, vprašanja politične bodočnosti našega naroda morajo tudi naše slovenske stranke ob vsej zvestobi do samih sebe in svojih načel — a morejo to brez škode za ta načela, ker gre le za brambo stvari, ki so skupne vsem — nastopiti pot, ki so jo ubrali Čehi. Če je pri njih možna **narodna falanga** od skrajnega desnega do skrajnega levega krila, **mora biti možna tudi pri nas, kjer je ta potreba tem večja, kolikor smo številno šibkeji od Čehov v vseh pogledih.** Čehi se pripravljajo za prihodnje velike čase. Ako bi ti veliki trenutki našli pri nas majhne in nizke ljudi, ki se tudi ob življenskih potrebah ne morejo dvigniti nad domača navzkrižja in zadeviče, ki so prave bagatele pred vprašanjem narodne bodočnosti, potem ne govorimo nikar več o svoji ljubezni do naroda!

Domače vesti.

General Boroević častni občan Ajdovščine. Občinski zastop trga Ajdovščine je v svoji slavnostni seji dne 2. decembra l. 1915 imenoval ekscelenco generala pehote, gosp. Svetozarja Boroevića de Bojna, kot hrabrega vojskovodjo in branitelja domovine, za svojega častnega občana.

Novoletno oproščenje na korist fondu za vdove in sirote avstrijskih vojakov. Temeljna misel najnovejše akcije fonda za vdove in sirote avstrijskih vojakov je, da se izpremeni neplodna uljudnost v plodovito delo ljubezni. V zadnjih letih se je že ponovno poizkušalo odpraviti novoletne čestitke, ki so za javnost vsled ž njimi zvezanih izdatkov znatno breme. Vendar pa vsa tozadevna prizadevanja kljub toplemu priporočanju po časopisih in oblastih niso imela zaželjenega uspeha. Potreba, da si prijatelji in znanci na pragu novega leta čestitajo, je bila močnejša, kakor vsi tozadevni protipomisleki. Vendar pa obstoja pot, da se zadosti temu običaju, seveda v moderni in istočasno dostojnejši in koristnejši obliki. Mesto neštevila razglednic, pisem in brzojavk z običajnimi nagovori, naj odpošlje vsakdo raje majhen znesek — nekako oprostilno pristojbino — c. kr. fondu za vdove in sirote avstrijskih vojakov. Objava njegovega imena v časopisu bi poučila vse one, ki so bili navajeni dosedaj na čestitke darovatelja, na kako plemenit način je mislil nanje ob pričetku novega leta. — C. kr. fond za vdove in sirote avstrijskih vojakov (Der k. k. österr. Militär- Witwen- und Waisenfond, Dunaj, I., Schwarzenbergplatz štev. 1, v c. kr. vojaškem kazinu) prosi torej za pošiljanje takih darov v znesku 5 K in bo skrbel za objavo. Akcijo so pozdravile in priporočile ne samo vse cesarske oblasti, na čelu jim vsi člani avstrijske vlade, ampak so se tudi številne odlične osebnosti zavezale, da hočejo svoje družabne obveznosti, v kolikor se nanašajo na pošiljanje čestitk, odkupiti z nameravano oprostilno pristojbino. Če bo našel ta vzgled mnogo posnemalcev, se zamore pač pričakovati, da bodo za preskrbo preostalih naših hrabrih bojevnikov, za kar se je že toliko storilo, nabrane zopet velike svote. — Predsedstvo fonda za vdove in sirote avstrijskih vojakov. (Upravništvo „Edinosti" radevolje sprejema tozadevne darove).

Odbor za varstvo konsumentov nam javlja: V zadnjih sejah se je določilo, da se napravijo potrebni koraki pri aprovizacijski komisiji, naj ta vpliva za zboljšanje konfekcije kruha, ki se peče v panificiju. Dalje se je določilo, da se povabi občinstvo, naj takoj naznani **odboru** vse tiste prodajalce oglja, ki dražijo oglje in drva brez vsakega povoda. Odbor bo odločno postopal proti vsem onim prodajalcem, ki bodo izkoriščali sedanje kritično stanje v svoje špekulacije. Obveščeni so bili o tem tudi pristojni tržni uradi. Nadalje je sklenil odbor, da prouči vprašanje o uvozu drv iz drugih krajev. Deputacija je prosila magistratnega referenta, naj dovoli uvoz drv iz občinskih gozdov. Referent je obljubil, da se bodo z eventualnim privoljenjem cesarskega komisarja razdeljevala ubogim prebivalcem drva iz občinskih gozdov brezplačno, oziroma po nizki ceni. Ker bi pa stvar moglo ovirati vprašanje prevoza, je sklenil odbor, da prouči tudi to vprašanje. Odbor se je obrnil tudi do cesarskega komisarja glede konjskega mesa. Izvedel je, da tukajšnji mesarji kupujejo na bojišču padle konje po nizki ceni. Odbor je izrazil željo, da bi občina prevzela prodajo konjskega mesa. V tem slučaju bi gotovo znatno padla cena omenjenemu mesu. Cesarski komisar se je živo zanimal za ta predlog ter je izrazil željo, naj odbor stopi v dogovor z mestnim živinozdravnikom ter potem stavi konkreten predlog, da ga ugodno reši v prilog ubožnemu prebivalstvu. — Uradne ure odbora za varstvo konsumentov so od 6 do 7 zvečer v prostorih piazza del Teatro štev. 1, prvo nadstr.

Za istrske begunce. Deželni odbor istrski v Poreču je sklenil, naj gresta gg. dr. Zuccon in marki Polesini obiskat istrske begunce na Moravskem, da se poučita o njihovem položaju. Tudi neka občina istrska je sklenila poslati k begunccm enega zdravnika in enega poslancev.

Zakvačkati si je hotela uho. Včeraj popoldne ob polidveh je v spremstvu svoje starejše sestre prihitela na zdravniško postajo 8letna Nežika Bilucaglieva, ki stanuje pri Sv. Mariji Magdaleni zg. v hiši štev. 4. Nežika je namreč kvačkala, a pri tem se je dregnila s kvačko v desno uho, v katerega se je kvačka tako močno zapičila, da jo ni bilo več mogoče izdreti. No, zdravniku na zdravniški postaji pa vendar ni kvačka dolgo kljubovala, temveč se je pustila izdreti iz Nežikinega ušesa, nakar je zdravnik Nežiki tudi izlečil malo ranico, ki ji jo je bila naredila kvačka.

Umrli so:

Prijavljeni dne 8 t. m. na mestnem fizikatu: Delpin Uršula, 93 let, iz neke goriške bolnišnice; Sever Marija, 68 let, Kjadin štev. 745; Comusso Brunon, 12 dni, ul. di Donato št. 1; Pahor Matija, 69 let, ul. delle Monache št. 8; Giaconetti Karolina, 72 let, ul. del Torrente št. 28.

V mestni bolnišnici dne 7. t. m.: Keber Jakob, 22 let; Rippo Terezija, 24 let; Kariž Adela, 11 let in pol; Furlanič Ana, 3 leta.

Darovi.

C. kr. namestn. predsedništvu je poslal koprski kanonik Emil Walker K 20 za vojake, oslepele v vojni, in K 10 (v zlatu) za avstrijski Rdeči križ.

Darovi, došli ces. komisarju. Angelj Curiel, lastnik „Teatro Minimo", 133·20 za vojake na bojišču kot kosmati dobiček obeh predstav, ki so se vršile 2 decembra. V tem znesku so zapopadene tudi K 3·75 ki bi šle policijskemu inšpektorju, ki jih je pa le-ta daroval v gori omenjeni namen. Povodom godu Franca Volpicha nekateri njegovi prijatelji K 25 za vojske na bojišču; Neimenovan K 20 za „šolski sejem"; učiteljski zbor mestne višje realke K 30 za avstrijski Rdeči križ; povodom 67letnice vladarja Njega Veličanstva cesarja vodja in učitelji I. mestne ljudske šole v ulici dell' Istria K 15 in učenci K 14 v korist udovinskemu in sirotiskemu skladu; ob isti priliki učiteljski zbor II. mestne ljudske šole v ulici dell' Istria K 15·50 za vdovinski in sirotinski sklad in učenci K 12·30 za avstrijski Rdeči križ; učiteljski zbor in šolska mladež mestne ljudske šole v ulici Rossini povodom 67letnice vladanja našega cesarja K 60 za vdovinski in sirotinski sklad Po upravi lista „Cittadino di Trieste" Andrej Pirich K 20 za „vojaški dan" in K 10 v korist skladu za vojake, oslepele v vojni; Mary in Klara Fenderl v spomin Hermine vdove Martinelli K 20 v korist vojakom na južnem bojišču; Brigita Ljuba K 10 za vojake na bojišču. Mestni ognjegasci (postajenačelnik, podnačelnik in prostaki) povodom 2. decembra K 25·80 za vojake na bojišču; povodom 2. decembra Ema Morpurgo pl. Nilma K 40 in Fani in Marij vitez pl. Morpurgo nadaljnih K 40 za begunce iz Furlanije; Friderik Meissner K 100 za bolgarski Rdeči križ. — Omizje Feuchte Ecke" v hotelu Volpich K 50 za bolgarski Rdeči križ; Ana Zanoner K 10 za bolgarski Rdeči križ in K 5 v korist zdravniške postaje; Avgust Oblasser (Wiesbaden) namesto venca umrlemu prijatelju Josipu Marnitschu K 25 za „vojaški dan" in K 25 za božične darove ranjenim vojakom v vojnih lazaretih na Krasu; Viktor Pfeifer istim povodom K 30 za božične darove ranjenim vojakom v vojnih lazaretih na Krasu; Antonijeta Brunner K 10 za naše junake ob Soči; Marija Lassieur K 100 v korist revnim družinam vpoklicanih, K 50 za društvo prijateljev otrok in K 50 v korist zdravniške postaje; tvrdka Alojzij Zuculin povodom 67letnice vladanja našega cesarja K 100 za vdovinski in sirotinski sklad in K 100 za oslepele vojake; tvrdka Jakob F. Cravos K 500 v sledeče namene: K 50 za „vojaški dan", K 100 za božič na bojišču", K 50 za avstrijski Rdeči križ, K 50 za bolgarski Rdeči križ, K 50 za Rdeči polumesec, K 50 za vojake v kraških vojnih lazaretih, K 50 v korist zdravniške postaje in K 100 v korist skladu za brezposelne; učenci občinske ljudske šole v Bazovici K 28 za vojake na bojišču; Aleksander P. Basili K 10 kot mesečni prispevek skladu za brezposelne; učenci mestne ljudske šole v Starem mestu K 2 za avstrijski Rdeči križ; učenci in učenke IV. tečaja evangelične šole namesto venca umrlemu součencu Hugonu Leitnerju K 17 za vdovinski in sirotinski sklad.

Izpred sodišča.

Predrago sirovo maslo.

V mlekarno »New York« v ulici Donato Bramante št. 7 je poslal dne 5. septembra v ulici sv. Vida 38 stanujoči Henrik Maran svojo postrežnico Ano Živic kupit osminko sirovega masla. Ko ji je tam nahajajoči se uslužbenec izročil naročeni zavitek in zahteval zanj 1 krono, je Živičeva protestirala rekoč, da stane 80 vinarjev in ne 1 krono. Uslužbenec, namesto da bi jej povedal vzrok povišanja cene, jo je še nahrulil, rekoč: »Če hočete, vzemite, če ne, pa pustite!«

Maran Henrik se je začudil, ko mu je prinesla Živičeva domov zavitek masla, vzel je zavitek in šel v mlekarno, da se sam prepriča o ceni masla. Tudi od njega so zahtevali 1 krono za osminko kilograma masla, in na njegov protest je bil arogantno zavrnjen. Maran Henrik pa je nato naznanil javno to mlekarno državnemu pravdništvu, ki je vložilo obtožbo radi pretiravanja cen proti voditelju mlekarne Lovrencu Makorju in uslužbencu Mariju Ljubiču. Prvi se je v preiskavi izgovarjal na drugega, češ, da mu je bila, ko je kupil omenjeno maslo v skladišču Ivana Göttlicherja v ulici Giorgio Vasari, ravno oni dan povišana cena pri kilogramu za 20 vinarjev. Ta povišek da je potem Pavline Uljanič, ki je nesla maslo iz skladišča v mlekarno, sporočil Ljubiču, da se bo znal ravnati glede cene. Če je zahteval Ljubič 1 K za $^1/_8$ kilograma, je to storil iz lastnega. Ljubič Marijo je pa pri razpravi, ki se je vršila včeraj v oddelku okrajnega sodnika dr. Albertija, izpovedal, da je prodajal prej zavitek $^1/_8$ kilograma po 80 vin. Tisti dan, ko mu je sporočil Makor o povišku 20 vin. pri kilogramu, je razumel ta povišek pri $^1/_8$ kg. Pavlina Uljanič, zaslišana kot priča, je pa ovrgla to okolnost obeh obtožencev. Po nalogu gospodarja skladišča je nesla v mlekarno maslo, a njej ni naročil nihče, naj sporoči kaj o povišku 20 vinarjev pri kilogramu in da Makorja niti videla ni.

Po zaslišanju drugih prič, med njimi gospodarja skladišča, kateri je izjavil, da je prodal v mlekarno maslo po K 5'80 kg, ter po prečitanju informacije od strani aprovizacijske komisije, katera je sporočila, da je sirovo maslo imelo v oni dobi največjo ceno kron 6'40 in sicer na drobno, je sodnik zaključil razpravo.

Obsodil je Makor Lorenca na 10 dni zapora in uslužbenca Ljubiča Marija na 1 teden zapora radi pretiranja cen. Sodnik je spoznal krivim obtoženca v prepričanju, da sta oba obtoženca sporazumno povišala ceno maslu in imela pri kilogramu 2'20 kron dobička.

Obtoženca sta si pridržala tridnevni rok za priglasitev vzklica.

LISTNICA UREDNIŠTA.

Županstvo Ajdovščina: Obrnite se na vodstvo naše tiskarne, ki Vam oskrbi vse potrebno. Samo sporočite besedilo in drugo, v kaki obliki itd.

MALI OGLASI.

Fotograf Anton Jerkič posluje zopet v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste štev. 10. 2436

Rabljeno volno plačam belo I. vrste K 7·50, belo II. vrste K 6·50, si o I. vrste K 6, sivo II. vrste 5.50, III. vrste K 4. Kupujem tudi baker in medenino. — Ivan Taučer, Via Giulia 44. 604

Meblirana soba se odda (K 24) pošteni gospodični. Ul. Commerciale 9, III. nad levo. 517

Umetni zobje
z in brez čeljusti, zlate krone in obrobki
VILJEM TUSCHER
konces. zobotehnik
TRST, ul. Caserma št. 13, II. n.
Ordinira od 9 zjutraj do 6 zvečer.

Beložarne mrežice „AUER"
in vsake druge vrste in zistemov
od 1—600 sveč svetlobe
na debelo se prodaja v ul. Boccaccio 17.

Zlato, srebro in platin
kupuje
Čistilnica dragocenih kamnov
R. DUSSICH & C., ul. Acquedotto 62.

ZOBOZDRAVNIK
Dr. J. Čermák
se je preselil in ordinira sedaj v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice delle Poste.
Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje.
UMETNI ZOBJE.

Kuhan salam, gnjat, osoljene ribe v sodčekih, konzerva iz paradižnika in čokolada se prodaja v skladišču
R. KRISIAK
ulica Chiozza štev. 38

Baker, med
in druge kovine
ter železnine kupuje po najvišjih cenah
M. Scabar
Trst, ul. del Toro 4.

NOVO POGREBNO PODJETJE - TRST
CORSO 47 (pri trgu della Legna) Telefon 10-02).
Prevoz mrličev v tu- in inozemstvo. Vrši vsakovrstne pogrebe z najnovejšo moderno upravo. Zaloga vseh mrtvaških predmetov. - Nočna inšpekcija v lastnih prostorih zaloge, ulica Tesa štev. 31. Telefon 14-02.
Zastopstva s prodajo mrtvaških predmetov: Na Opčinah, v Nabrežini pri Grahu (Noghere.) - Točna postrežba. Cene zmerne.
Podjetnik in upravitelj H. STIBIEL.

PODLISTEK

GREŠNICE.

Roman. — Francoski spisal Xavier de Montépin

— Najbrž bo tako.
— Kar reci, da je gotovo tako.
— Pa naj bo.
— Konec vsega tega bo, da te jutri ali pojutrišnjem poseti gospod de Vaunoy.
— Bo mi zelo dobrodošel.
— Ali morda potrebuješ denarja?
— Prav nujno, kajti moja blagajna je skoraj prazna.
— In to pripoveduješ meni?
— Zakaj pa ne?
— To mi pripoveduješ, ko vendar veš, da sem davi dobil denar. O, fej! Ali ni tudi tvoje, kar je moje?

Maurice, ginjen zaradi tako odkritega in prisrčnega prijateljstva, je stegnil roko in prav prisrčno stisnil Karlovo desnico.

Odprl je usta, da bi mu odgovoril in se mu zahvalil, a zmotilo ga je nekaj nepričakovanega.

Zvonec v predsobi je glasno zapel, tako silno, da bi mislil človek, da se razleti.

XXII.

Maurice in Leonida.

Ura v spalnici je kazala nekaj minut čez enajst.

— Kdo, vraga, zvoni na tak način in ob tako poznem času? — je dejal Maurice in vstal. — Grem pogledat, kajti Josip, ta lenoba, bi znal ležati že v postelji.

Maurice ni imel niti časa, da bi bil napravil dve stopinji, pa so se že vrata atelijeja silovito odprla, in mlado dekle, bledo, z razpuščenimi lasmi in razmršeno obleko je planilo v sobo ter se skoraj nezavestno zgrudilo k umetnikovim nogam.

— Leontina! — je vzkliknil Maurice začudeno.

— Rešite me! Rešite me! — je jecljala uboga deklica in iz oči sta jej gledala strah in obup.

— Rešim naj vas? Kaka nevarnost vam pa preti?

— On prihaja, on prihaja, ubiti me hoče, umori me!

— Kdo? Kdo pa vendar?

— On, on, moj oče!

— Lopov! Kje pa je?

Leontina ni imela toliko moči,, da bi bila mogla odgovoriti.

Pokazala je s tresočo se roko proti vratom, ki so ostala napol odprta.

Skozi vrata so se čuli glasovi hudega prepira. Nato pa se je zaslišalo, kakor da bi bil nekdo nekoga z vso silo vrgel proti steni.

Takoj nato pa je Leonida gologlav, smrtno bled, da ga je bilo grozno pogledati, planil v sobo.

Ko ga je Leontina zagledala, je slabotno vzdihnila in je popolnoma izgubila zavest.

— Aha, tako je torej, taka igra se igra tukaj! — je zakričal Leonida in obstal hudobno se režeč. — Oprostite! Zavajanje nedoletnega otroka! To zaslužuje kazen! Posreči je oče tu!